

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

پیپ اسکویار /د اپریل ۱، ۲۰۲۴
استونکی: شاهد محمد "سرتیر"
۰۴ اپریل ۲۰۲۴

پیپ اسکویار

د ساحل 'د مقاومت محور'

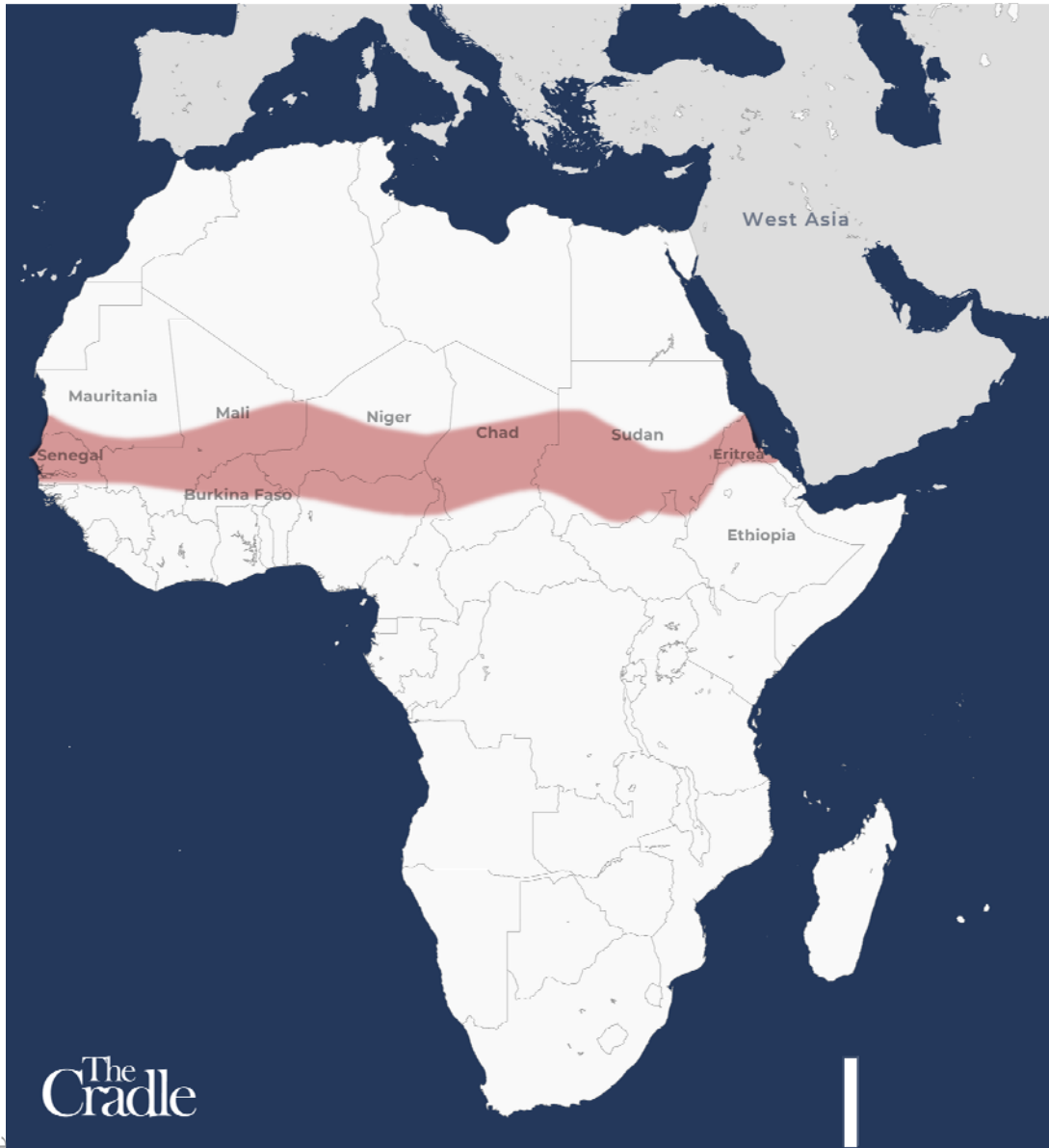
افریقایی ساحل د لویدیخ نوي استعمار پروراندې پاڅون کوي - د بهرنیو ځواکونو او ادو ایستل ، د بدیل اسعارو رامینځته کول ، او زاړه څو ملتونه ننګوي. څو قطبي، په هر صورت، پرته له مقاومت پرته گل نشي کولی خپله لاره هواره کړي.

(د عکس کریدیت: کریدل)

به مختلفو جغرافيو کې د مقاومت د محورونو ظهور د اوږدې او بادي پروسې يوه نه بيليدونکې ضمني محصول دی چې مور د څو قطبي نړۍ په لور رهبري کوو. دا دوه شیان - د هيگمون مقاومت او د څو قطبي ظهور - په بشپړ ډول بشپړونکي دي .

په لويديځه اسيا کې د مقاومت محور - په ټوله عربي او اسلامي هيوادونو کې - اوس د مقاومت محور د خپلې روحي خور په توگه موندلی چې په افريقا کې د سهيل، لويديځ څخه تر ختيځ، سينیگال، مالي، بورکينا فاسو، او نایجر څخه تر چاد، سوډان او نایجر پورې غزیدلی دی. اړینه .

افريقا ساحل ایالتونه

د نایجر په څیر، چیرې چې د نوي استعمار په وړاندې د واک بدلون د پوځي کودتا سره تړاو درلود، په سینیگال کې، د واک بدلون مستقیم د ټولپوښتنې څخه راځي .

سینیکال د مارچ په ۲۴ په تول هیواد کې په ټولټاکنو کې د ۴۴ کلن باسیرو دیوماى فای په پراخه بریا سره ځان نوي دور ته داخل کړ. د ماليي یو پخوانی مفتش چې یوازې په زندان کې یې پنځلس ورځې تیرې کړې وې، فای د یو ناپېژانده بین - افریقایي مشر پروفایل سره راپورته شو ترڅو د فرانسوي کوداګي واکمن مکي سال لاندې "په افریقا کې ترټولو باثباته ډیموکراسي" بدله کړي .

د سینیکال راتلونکی ولسمشر اوس په بورکینا فاسو کې ۳۶ کلن ابراهیم تورور، ۴۶ کلن ابی احمد په ایتوپیا کې، ۴۸ کلن اندري راجویلینا په ماداګاسکر کې او همدارنګه د راتلونکي سوپر ستار ۴۴ کلن جولوس مالیما سره په سویلي افریقا کې د نوي برخي په توګه یوځای کيږي. ځوان پان افریقي نسل په حاکمیت تمرکز کوي. په خپل انتخابي منشور کې، فای ژمنه وکړه چې د سینیکال حاکمیت به له اتلس څخه کم نه وي .

جیو اقتصاد د دې بدلونونو کلیدي ده. لکه څنګه چې سینیکال د تیلو او ګاز د پام وړ تولید کونکی کيږي ، فای به د کان کیندنې او انرژي قراردانونو بیا خبرې اترې وکړي ، پشمول د برتانيا پټرولیم (BP) او د انگلستان د سرو زرو کان آپریټر ، د کان کیندنې پای ته رسېدو سره ترټولو لوی .

په مهمه توګه، هغه پالن لري چې استحصالي CFA فرانک - د فرانسې تر کنټرول لاندې د اسعارو سیستم چې په ۱۴ افریقایي هیوادونو کې کارول کيږي - حتی د نوي استعماري ځواک فرانسې سره د اړیکو د بیا جوړولو برخي په توګه د سینیکال لور سوداګریز شریک، یو نوی اسعارو تنظیم کړي. فای، د ملګری شې جینپینګ په څیر، د "ګټې ګټل" ملګرتیا غواړي .

د ساحل ایالتونو اتحاد ته ننوځی

فای تراوسه روښانه نه ده چې ایا هغه غواړي فرانسوي اردو له سینیکال څخه وباسي. که دا پېښ شي، پاریس ته ضربه به یې ساري وي، ځکه چې د پېټیټ روی ایمانوئل میکرون او فرانسوي تاسیسات سینیکال کلیدي لوبغاړی په پام کې نیسي کله چې دا په وچه کې د نایجر، مالي او بورکینا فاسو د بندولو خبره راځي، کوم چې دمخه یې پاریس پرېښود. سهیل) دورې .

درې وروستني ایالتونه، چې د سهیل ایالتونو اتحاد یې جوړ کړی دی (*Aliance des Etats du Sahel*) ، AES، په اصلي فرانسوي کې، نه یوازې د سیریل سپکاوی وروسته د پاریس یو لوی خوب دی، بلکې د امریکا لوی سر درد هم دی - چې په دې کې یې مثال دی. د واشنگټن او د نایجیریا پلازمینې نیامي ترمنځ د نظامي همکارۍ په زړه پورې ماتول .

د متحده ایالاتو د ډیپ ریاست په وینا مجرم، البته، د روسیې ولسمشر ولادیمیر پوتین دی . په ښکاره ډول، د متحده ایالاتو په بیلټ وے کې هیڅوک د تیر کال راهیسي د روسیې - افریقا ډیپلوماتیک لانجې ته پاملرنه نه ده کړې ، چې د ساحل څخه د نوي افریقا BRICS غړو مصر او ایتوپیا پورې ټول کلیدي لوبغاړي پکې شامل دي.

په سهیل کې د یوه قوي متحد په توګه د نایجر په اړه د هغې دمخه د پام وړ برعکس، واشنگټن اوس مجبور دی چې د نایجر څخه د خپلو سرتیرو د ایستلو لپاره د کیلنټر نیټه وړاندې کړي - وروسته له دې چې د نظامي همکارۍ تړون لغوه شو. پنتاګون نور نشي کولی د نایجیریا په خاوره کې په نظامي روزنه کې برخه واخلي.

په اګادیز او نیامي کې دوه مهمې اډې شتون لري - چې پنتاګون د جوړولو لپاره ۱۵۰ ملیون ډالر مصرف کړي. نیامي یوازې په ۲۰۱۹ کې پای ته رسیدلی او د متحده ایالاتو د اردو د افریقایي قوماندې ، AFRICOM لخوا اداره کيږي.

عملیاتی موخي، د اټکل له مخې، په اسرار کې پټې دي. د نیامي اډه په اصل کې د انټل مرکز دی، د MQ-9 رپورټ ډرون لخوا راټول شوي ډاټا پروسس کوي. د متحده ایالاتو هوایی ځواک هم په ساحل کې د عملیاتو لپاره د ډبرکو ایرډروم د اډې په توګه کاروي.

اوس شیان واقعا په زړه پوري کيږي، ځکه چې په ډبرکو کې د سی آی ای د ډرون اډې شتون، چې د یو څو فعالینو لخوا اداره کيږي، حتی نه منل کيږي. دا تیاره اډه په مرکزي افریقا کې هرچیرې د انټل راټولولو ته اجازه ورکوي، له لویډیز څخه شمال ته. دې ته د سی آی ای د پخواني مشر مایک پومپیو یوه بل کلاسیک مثال ووايه "مور دروغ وایو، مور خیانت کوو، مور غلا کوو".

په نایجرج کې شاوخوا ۱,۰۰۰ امریکایي سرتیري شتون لري چې ممکن ډیر ژر له وتلو سره مخ شي. امریکایان د وینو توپولو د مخنیوي لپاره هر څه کوي. یوازې پدې میاشت کې، د افریقا لپاره د متحده ایالاتو د بهرنیو چارو مرستیال وزیر مولي فاي دوه ځله نایجرج ته سفر وکړ. په نایجرج کې د اډو له لاسه ورکول به واشنگټن ته د پاریس په تعقیب د ساحل کنټرول له لاسه ورکړي - ځکه چې نایجرج روسیې او ایران ته نږدې کيږي.

دا اډې د باب المندب د څارنې لپاره اړین ندي. دا ټول د ساحل په اړه دي، بې پیلوټه الوتکې په خپل حد کې فعالیت کوي او په لید کې د هرې خپلواکې فضا څخه سرغړونه کوي.

په تصادفي توګه، د نیامي څخه یو لوی پلاوی د جنوري په میاشت کې مسکو ته تللی و. بیا، تیره اونۍ، پوتین د مالي د موقت ولسمشر، اسیمي گویتا، او د نایجرج د نظامي جنرال ولسمشر عبدالرحمن تیجیاني سره د ټیلیفوني اړیکو په اړه د امنیتي همکارۍ په اړه خبرې وکړې مګرې مخکې له دې چې د کانګو جمهوریت ولسمشر ډینس نګیسو سره خبرې وکړي.

د عاج ساحل: د امپراتورۍ شاته تګ

د لویډیځ پلوه ګوډاګی رژیمونه په ټوله افریقا کې په چټکۍ سره د کمیدو په حال کې دي. د ساحل ایالتونو اتحاد - مالي، بورکینا فاسو او نایجرج - کیدای شي د افریقي د مقاومت د محور مخکین وي، خو د جنوبي افریقا، ایتوپیا او مصر په څیر د بریکس د بشپړ غړیو په توګه نور ډیر څه شتون لري - د جدي یادونه نه کوي. د BRICS+ راتلونکي څپې لپاره نوماندان، لکه الجزایر او نایجیریا.

روسیه، په ډیپلوماتیکه توګه، او چین، په سوداګریزه توګه، د روسیې او چین ستراتیژیکي ملګرتیا بشپړ وزن، په روښانه توګه په اوږده لوبه تمرکز کوي - په ټوله کې افریقا د یو مهم څو قطبي لوبغاړي په توګه شمیرل کيږي. اضافي شواهد [تیره میاشت په مسکو کې د څو قطبي کنفرانس](#) په جریان کې یوځل بیا چمتو شوي، چېرې چې د بینین څخه کرشماتي پان افریقي مشر کیمي سیبا یو له سوپر ستورو څخه و.

د پین - یوریشیا ډیپلوماتیکي کړۍ حتی ځان ته اجازه ورکوي چې په پاریس کې د لی پیټ روی لخوا د وروستي هیسي فټ په اړه توکي وکړي. په ساحل کې د فرانسې بشپړ سپکاوی احتمالا د میکرون د سینه وهلو ګواښونو څخه یو له چلونکو څخه دی چې اوکراین ته فرانسوي سرتیري واستوي - چې په ریکارډ وخت کې به د روسانو لخوا په سټیک ټارټر بدل شي - او د ارمنیا د اوسني روسوفوبیک سنټونو ملاتړ ته لیوالتیا ده.

په تاریخي توګه، حقیقت دا دی چې افریقانو پخوانی شوروي اتحاد ډیر نرم او حتی ملاتړی ګڼلی و کله چې د طبیعي زیرمو د غلا کولو خبره راغله؛ دغه نېک نیت اوس چین ته هم لېږدول شوی دی.

د سیمه ایز ادغام پلیټ فارم په توګه، د ساحل ایالتونو اتحادیه هرڅه لري چې د لوبې بدلونکي کیدو لپاره یې اخلي. د فای لاندې سینیکال ممکن په پای کې یوځای شي، مګر ګینا دمخه د باور وړ سمندري لاسرسي سره اتحاد چمتو کولو

جغرافیای ظرفیت و راندیز کوي. دا به د لویدیځ کنترول شوي، نایجیریا میشته ECOWAS پرمختللی ختمیدو لامل شي .

بیا هم، هیڅکله د هیگمون ځواکمن څیمې له مینځه وړي. د پنځاگون ماسټر پلان دا نه غواړي چې افریقا یو څو قطبي روسیه – چین – ایران د نفوذ ساحې ته پریري. بیا هم د سهیل د مقاومت په محور کې هیڅوک د متحده ایالاتو د "ترهگری گواښ" کارت نه اخلې. په افریقا کې تر ۲۰۱۱ پورې واقعا صفر ترهگری شتون درلود ، کله چې ناټو لیبیا په یوه ویجاړه ځمکه بدله کړه ، بیا یې په ځمکه کې بوتان واچول او په ټوله وچه کې یې نظامي ادې جوړې کړې. تر دې دمه ، د ساحل ایالتونو اتحاد د حاکمیت لومړۍ معلوماتي جگړه کتلې ، لاسونه. مگر پدې کې هیڅ شک نشته چې امپراتوری به بیرته برید وکړي. په هر صورت ، ټوله لویه د بیلټ ویز عالی پارونیا سره تړلې ده چې روسیه د ساحل او مرکزي افریقا په نیولو سره .

د عاج ساحل ته ننوتی ، اوس چې سینیکال ممکن د ساحل ایالتونو اتحاد سره فلټرینګ پیل کړي . د عاج ساحل د مثال په توګه د چاد په پرتله د واشنگټن لپاره خورا ستراتیژیک دی ځکه چې د ایوریان سیمه د ساحل اتحاد ته خورا نږدې ده. بیا هم، چاد لا دمخه خپله بهرنۍ پالیسي بیا تنظیم کړې، کوم چې نور د لویدیځ کنترول نلري او مسکو ته د نږدې کیدو لپاره د نوي ټینګار سره راځي .

د امپراتوری لپاره څه شی دی؟ شاید د متحده ایالاتو "ترهگری ضد" بې پیلوټه الوتکې د پاریس سره د عاج ساحل کې د فرانسې په اډه کې شریکې کړي ترڅو د ساحل اتحاد په کنترول کې وساتي. دې ته سپکاوی شوی ګالیک مرغ ووايه چې په لویدیځ افریقا کې هیگمون غیره کوي پرته لدې چې حتی د باسي کروسینټ ټوټې ترلاسه کړي .